

Рајко МАРКОВИЋ РИЂАНИН

РИТАМ ТРАГОВА

| Драгиња Урошевић: ЛИЧНИ УСТАНАК,
Београд, СКЗ, 1989 |

Четврта књига песникиње Драгиње Урошевић «Лични устанак» (1989) после десетогодишњег ћутања као да хоће да испуни ту сету која је увукла њено биће у тишину. Стога, има оправдања овај наслов збирци песама подељеној у три тематски различита циклуса.

Што се, пак, тиче исказа, ова је лирика производ, превашодно, чежње и сете, јер као што се «поподневно невреме» скотрља у «врећи електрицитета» низ падину, силази живот — годишње доба. И, опет остаје сета и чежња. И, «лични устанак» је отимање минулом добу, отимање помоћу песничких слика, помоћу зазива лепоте описом водоскока ума и уживања природе у природи неподељеној сном и јавом. Природа је обилна лепотом, песникиња је удивљена лепотом «села на столу» приликом обичне посете.

И «сказ» старога воћњака је опис сете. Песникиња хоће неподељену припадност времену детињства и времену у коме јесте, а, ипак, реалност је распарала биће и осећања на времена, на докучиво и недокучиво, видљиво и невидљиво. И, опсене и варке израњају из магле, стварније од рођених недара.

Сета и чежња не могу нахранити мозак трајним памћењем, стога, песникиња Драгиња Урошевић покушава набрајањем призвати појаве као бића на немушти разговор из кога неће бити трага ни излаза, јер, излаз је у саживљавању свега постојећег, цвета и светла; свемирских чворова и судбина.

Бескрајном самоћом ће и споменици проходити, и давно изговорене речи засјаће у нама као свеже поврће у корпи. И није ли то разлог да се каже, да се макар, и понови казано, како би се могао додирнути сопствени језик и проверити још увек разговетан смисао речи и мисли, још увек разговетан слик певања и бивства.

Управо је тако, самоће и чежње су речи које песнике носе преко непрегажених мостова, непрегажених вода.

Песникиња Драгиња Урошевић, лагано клизи из сете у опорост, у отпор водама давине које је вуку у заборав, отима се Луциферу и његовом лику драгости и поузданости, покушава спорити се са нарушеним даном, покушава чути глас «иза опне слуха; њен осећај природе је у благим лирским преливима, у «дописима» с природом, и то је разлог што је ово поезија која благо додирује нит бивства; остаје ван искушења и дрскости; ван судара с неизвесним. Код ње је неизвесност умекшана предавањима опису појава и жељи.

Исказ је модернизован, подређен сликовним и мисаоним токовима. Очит је утицај савремене песничке струје која, стиче се утисак,

продире са западних страна, у ствари, то је приближавање искому и првотном зазиву песничком какав налазимо у старим источњачким списима. Дакле, песникиња се усредсређује на појавност, на кретање појава, на промене у њима, на динамику, било песничким сликама произведну или догађајима. Песникиња не остаје у једном тематском кругу, од сасвим личних ствари креће се до савремене и свевремене појаве: себе, напуштања куће и крова; до молитвеног, обредног призивања светлости старина, икона и судбина сјаја које вуку у дубину. Отуда се књига завршава женски скрушеном молитвомласти »божици« која ће јој дати снаге за љубав и човечност према онима које је стихија и менава стизала и завејавала.

Чиме би се завршила једна изразита лирска сета ако не молитвом. Ово је целовита питка, песничка урешена блага попевка, пуна расутих трагова и нежних снова. Време тече траговима опалих цветова. Док цветови ничу из ваших снова, ваши трагови губе се у реци сете. Стога, није се чудити што је сета исписала још једну књигу.